

УДК 368.025

Краміч О. В.

здобувач вищої освіти на другому (магістерському) рівні
Науковий керівник: канд. екон. наук, доцент Мельник Т. А.
доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Центральноукраїнський національний технічний університет
м. Кропивницький, Україна

ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ СТРАХОВИМИ РЕЗЕРВАМИ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ

Управління страховими резервами є важливою складовою частиною фінансової стратегії страхових компаній, оскільки забезпечує їх здатність виконувати зобов'язання перед клієнтами та підтримує фінансову стабільність підприємства.

Резерви є запорукою платоспроможності та забезпечення страхових виплат за всіма укладеними договорами.

Ключові особливості управління страховими резервами включають наступні етапи (рис. 1):

1. Визначення резервів та їх структура. Страхові резерви являють собою фонди, сформовані для покриття майбутніх зобов'язань страхової компанії. Вони поділяються на кілька типів в залежності від призначення. Резерви на страхові виплати спрямовані на покриття компенсацій за вже здійснені або потенційні страхові випадки. Резерви на обов'язкові платежі використовуються для виконання зобов'язань перед державними органами, зокрема за обов'язковими видами страхування. Резерви на непогашені премії необхідні для покриття зобов'язань щодо премій, які ще не були повністю сплачені. Окрему категорію становлять резерви на катастрофічні ризики, що формуються для покриття витрат на події, пов'язані з великими природними чи техногенними катастрофами.

Рисунок 1 - Схема управління страховими резервами страховиків

Джерело: [2].

2. Визначення резервів та їх структура. Управління страховими резервами повинно базуватись на принципах консерватизму, прогнозування, ліквідності та ефективності. Під час формування резервів необхідно забезпечити достатній рівень для покриття всіх можливих

ризиків, прогнозуючи майбутні витрати на основі статистичних методів. Резерви мають бути ліквідними для своєчасного виконання зобов'язань, а також оптимально розподіленими для забезпечення фінансової стабільності компанії.

3. Визначення резервів та їх структура. Актуарні розрахунки, що застосовуються для формування страхових резервів, використовують математичні та статистичні методи для прогнозування ймовірності настання страхових подій і відповідних виплат. Крім того, інвестиційна стратегія дозволяє ефективно управляти резервами через інвестування в різні фінансові інструменти, що сприяє зростанню доходів і збереженню ліквідності компанії. Водночас управління резервами має відповідати законодавчим вимогам та міжнародним стандартам, що забезпечує правомірність та фінансову стійкість компанії.

4. Оцінка та аналіз резервів. Резерви потребують регулярного перегляду та оцінки для забезпечення їх достатнього рівня. Це включає в себе оцінку актуарних ризиків, що дозволяє коригувати розмір резервів відповідно до зміни обставин або умов ринку, а також аналіз впливу економічних, соціальних і політичних факторів. Для підтримки прозорості та довіри до компанії необхідно проводити регулярні аудити та перевірки, що дає змогу виявляти і коригувати можливі недоліки в системі управління.

5. Ризики управління резервами. Управління страховими резервами супроводжується певними ризиками. До них відносяться можливі помилки у прогнозуванні ризиків, що можуть призвести до формування резервів, які є занадто низькими або високими. Невірне управління інвестиціями, зокрема через ринкові коливання, може вплинути на доходність або навіть спричинити втрати. Крім того, недостатність ліквідності резервів може спричинити труднощі у виплатах страхових сум, що негативно позначиться на фінансовій стабільності компанії [2].

Управління страховими резервами є ключовим елементом фінансової стратегії страхових компаній, спрямованим на забезпечення платоспроможності, виконання зобов'язань перед клієнтами та підтримання фінансової стабільності [1, с. 242-244].

Ефективне управління базується на прогнозуванні ризиків, дотриманні принципів ліквідності та відповідності законодавчим нормам. Воно включає розрахунки резервів, інвестиційну стратегію, регулярний аудит і аналіз зовнішніх факторів. Попри це, управління резервами супроводжується ризиками, такими як неточності прогнозів, помилки в інвестуванні чи недостатність ліквідності, що потребує обережного та професійного підходу.

Література:

1. Мельник Т. А., Сибірцев В. В. Страхування: навч. пос. Кропивницький: ПП «Ексклюзив Систем», 2022. 307с. URL: <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/handle/123456789/11960>
2. Страховий менеджмент: конспект лекцій. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2022. 102 с.